

Statistisk ukehefte

S T A T I S T I S K - S E N T R A L B Y R Å

Nr. 37 - 2. årgang

Oslo, 14. september 1961

I N N H O L D

Utenrikshandelen i august 1961. Foreløpige tall

Engrosprisindeksen pr. 15. august 1961

Industriproduksjonen i juli 1961

Opplagsstatistikk pr. 31. august 1961

Emisjoner av ihendehaverobligasjoner i august 1961

Utenriksregnskap for januar-juli 1960 og 1961. Foreløpige tall

Samhandelen med de viktigste land. Januar-juli 1961

Ordretilgangen i 2. kvartal 1961 og ordreserven pr. 30. juni 1961

Barnevernsstatistikk 1959

Tillegg til de internasjonale månedstabeller i Statistisk månedshefte nr. 8, 1961

Engrosprisindeksen pr. 15. august 1961 (1952 = 100)

(Forrige månedsmelding ble offentliggjort i SU nr. 33, 1961)

Statistisk Sentralbyrås engrosprisindeks pr. 15. august har steget 1 poeng fra måneden før, til 112.

Indekstallet for hovedgruppen matvarer og for forskjellige ferdigvarer har steget 2 poeng og for animalske og vegetabiliske oljer og fett 1 poeng. Indekstallet for kjemikalier har falt 1 poeng.

Indekstallet for ikke-varige produksjonsmidler har steget 1 poeng, mens indekstallet for konsumvarer er uendret.

Engrosprisindeks (prisindeks for førstegangsomsetningen innen landet) 1952 = 100

	Juli 1960	Aug. 1960	Juli 1961	Aug. 1961
Matvarer	119	118	117	119
Drikkevarer og tobakk	109	109	113	113
Råvarer	113	113	122	122
Fast brensel, brenselolje og elektrisk kraft	103	101	102	102
Animalske og vegetabiliske oljer og fett	93	92	87	88
Kjemikalier	110	108	115	114
Bearbeidde varer	106	106	106	106
Maskiner og transportmidler	108	108	110	110
Forskjellige ferdigvarer	98	98	98	100
Total	110	110	111	112
Konsumvarer 1)	111	110	112	112
Ikke-varige produksjonsmidler	110	110	111	112
Av dette: Byggematerialer	115	115	122	122

1) Unntatt konsumvarer i gruppen maskiner og transportmidler.

Industriproduksjonen i juli 1961

(Forrige månedsmelding ble offentliggjort i SU nr. 33, 1961)

Statistisk Sentralbyrås månedlige produksjonsindeks viser at industriproduksjonen var om lag 7,5 prosent større i juli i år enn i samme måned i fjor. Indekstallene var henholdsvis 93 og 87 (beregnet som et ukegjennomsnitt og med gjennomsnittlig månedproduksjon i 1955 = 100).

Indekstallet for eksportindustrien var 9 prosent høyere enn for juli i fjor. Nesten halvparten av denne stigningen skyldes sildolje- og fiskemjøl-fabrikkene som hadde bra tilgang av råstoff i juli i år. Også fryseriene og aluminiumsverkene hadde sterk produksjonsstigning.

For hjemmeindustrien var indekstallet for juli knapt 7 prosent høyere i år enn i fjor. Størst produksjonsstigning hadde gruppene kull- og mineraloljeforedling, mineralvannfabrikker, wallboardfabrikker og maling- og lakkfabrikker. Produksjonen var mindre enn i fjor bl.a. ved kullgruvene og i beklædningsindustrien.

I gjennomsnitt for de 7 første månedene av året viste indekstallet for hele industrien en stigning på 6,5 prosent fra 1960 til 1961. I eksportindustrien var stigningen 3,9 prosent og i hjemmeindustrien 7,4 prosent.

Produksjonsindeks for bergverk, industri og elektrisitetsproduksjon. 1955 = 100

	Januar - juli		Juli	Juni	Juli
	1960	1961	1960	1961	1961
Hele industrien	121	129	87	142 ¹⁾	93
Bryting av kull og malm	114	105	79	14	60
Nærings- og nytelsesmiddelindustri i alt ...	120	122	113	160	119
Av dette: Meierier	175	172	180	234	186
" " : Hermetikkfabrikker	99	93	113	223	101
" " : Sjokoladefabrikker	110	155	49	177	55
" " : Bryggerier og mineralvann- fabrikker	116	125	135	160	153
" " : Tobakksfabrikker	103	105	69	136	70
Tekstilindustri i alt	110	107	48	119 ¹⁾	47
Av dette: Trikotasjefabrikker	101	99	43	110	36
Bekledningsindustri i alt	121	119	48	131	42
Av dette: Konfeksjonsfabrikker	126	125	51	135	47
" " : Skotøyfabrikker	103	101	36	115	27
Trevare- og møbelindustri	99	104	67	123	70
Treforedlingsindustri i alt	121	125	94	147	96
Av dette: Tremasse- og cellulosefabrikker..	113	117	91	133	90
" " : Papirfabrikker	126	134	102	158	109
Kjemisk industri i alt	117	152	104	156	153
Av dette: Kjemisk grunnindustri	129	140	116	141	125
" " : Olje- og fettindustri	82	91	85	69	140
Jord- og steinvareindustri	121	128	90	151	99
Primær jern- og metallindustri	165	172	141	184 ¹⁾	153
Annen jern- og metallindustri	117	127	67	148 ¹⁾	68
Andre industrier	113	112	59	124	48
Gass- og elektrisitetsverk	135	144	115	133	122
Eksportindustri	125	130	112	131	122
Hjemmeindustri i alt	120	129	79	145	84
Av dette: Konsumvareindustri	121	131	82	145 ¹⁾	89
" " : Investeringsvareindustri	119	127	74	146	78

1) Rettet tall.

Opplagsstatistikk pr. 31. august 1961

(Forrige månedsmelding ble offentliggjort i SU nr. 32, 1961)

Statistisk Sentralbyrås opplagsstatistikk omfatter bare skip over 500 brutto-tonn som ligger uvirksomme med avmønstret mannskap på grunn av fraktmarkedets stilling. Skip som reparerer, venter på plass ved verksted eller som midlertidig er tatt ut av fart som ledd i selskapets disposisjoner, er ikke tatt med i statistikken.

Tabell 1. Opplagte norske handelsskip ved utgangen av måneden

	Tørrlastskip		Tankskip		I alt	
	Skip	Br.tonn	Skip	Br.tonn	Skip	Br.tonn
1960: April	52	142 234	58	574 692	110	716 926
Mai	35	104 958	63	626 718	98	731 676
Juni	29	98 231	67	685 884	96	784 115
Juli	24	79 354	69	713 744	93	793 098
August	20	73 073	69	707 795	89	780 868
September ..	19	70 450	62	607 436	81	677 886
Oktober	16	57 864	52	496 726	68	554 590
November ...	14	53 576	44	415 160	58	468 736
Desember ...	15	55 053	34	311 023	49	366 076
1961: Januar	18	76 326	26	233 177	44	309 503
Februar	28	90 791	21	195 763	49	286 554
Mars	28	88 078	22	204 776	50	292 854
April	31	93 539	32	334 762	63	428 301
Mai	18	63 793	38	413 938	56	477 731
Juni	17	57 882	40	431 893	57	489 775
Juli	15	55 936	41	446 698	56	502 634
August	13	51 034	40	422 822	53	473 856

Tabell 2. Opplagte skip pr. 31. august 1961 etter størrelse og byggeår

	500-2499		2500-4999		5000-9999		10000 br.tonn		I alt	
	br.tonn		br.tonn		br.tonn		og over			
	Skip	Br.tonn	Skip	Br.tonn	Skip	Br.tonn	Skip	Br.tonn	Skip	Br.tonn
<u>Tørrlastskip</u>										
1929 og før.	1	1 902	2	5 999	-	-	-	-	3	7 901
1930-1944 ..	-	-	1	2 841	3	24 113	-	-	4	26 954
1945-1949 ..	2	4 037	2	6 615	-	-	-	-	4	10 652
1950-1954 ..	1	2 341	1	3 186	-	-	-	-	2	5 527
1955-1959 ..	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
I alt	4	8 280	6	18 641	3	24 113	-	-	13	51 034
<u>Tankskip</u>										
1929 og før.	-	-	-	-	1	6 198	-	-	1	6 198
1930-1944 ..	-	-	-	-	6	53 359	4	41 930	10	95 289
1945-1949 ..	-	-	-	-	5	43 291	5	63 008	10	106 299
1950-1954 ..	-	-	-	-	6	55 826	8	91 166	14	146 992
1955-1959 ..	-	-	-	-	1	8 998	4	59 046	5	68 044
I alt	-	-	-	-	19	167 672	21	255 150	40	422 822

Emisjoner av ihendehaverobligasjoner i august 1961

(Forrige månedsmelding ble offentliggjort i SU nr. 33, 1961)

Ifølge Statistisk Sentralbyrås kredittmarkedstatistikk ble det i august emittert¹⁾ ihendehaverobligasjoner for 123,3 mill. kr., mot for 63,2 mill. kr. i samme måned i fjor.

Av de emitterte statsobligasjoner overtok sparebanker for 12,8 mill. kr. (4 1/2 prosent 1961), forretningsbanker for 10,0 mill. kr. (4 1/2 prosent 1961) og forsikringsselskaper for 0,4 mill. kr. (5 prosent 1961). Dessuten ble det solgt premieobligasjoner for 12,3 mill. kr. Kraftlaget Opplandskraft emitterte obligasjoner for 40,0 mill.kr., Mosjøen Aluminium for 30,0 mill. kr. og A/S Eidefoss for 15,0 mill. kr.

Emitterte ihendehaverobligasjoner. Mill. kr.

Låntakere	1 9 6 0		1 9 6 1	
	Aug.	Jan.- aug.	Aug.	Jan.-aug.
Statskassen	11,6	295,0	35,5	442,1
Kommunekasser	1,8	63,9	-	36,5
Kredittforeninger o.l.	14,8	183,7	2,8	216,7
Herav realkredittforeninger	14,8	76,9	2,8	114,6
Statsforetak	-	26,0	-	-
Kommuneforetak	-	43,1	40,0	122,6
Andre	35,0	105,4	45,0	126,5
I alt	63,2	717,1	123,3	944,4

1) Første gangs salg av obligasjoner i norske kroner.

Utenriksregnskap for januar - juli 1960 og 1961. Foreløpige tall. Mill. kr.
 (Forrige melding ble offentliggjort i SU nr. 33, 1961)

	Januar-juli	
	1960	1961
I. Driftsregnskap		
A. Varer og tjenester		
1. Eksport 1)		
Vareutførsel (uten skip) etter handelsstatistikken fob..	3 453	3 545
Vareutførsel utenom handelsstatistikken	17	10
Utførsel av skip	159	191
Nettovalutafrakter av skip i utenriksfart 2)	1 840	1 830
Andre tjenester netto	262	251
	I alt	5 731
2. Import 1)		
Vareinnførsel (uten skip) etter handelsstatistikken cif.	5 016	5 493
Vareinnførsel utenom handelsstatistikken	25	30
Innførsel av skip	949	1 449
	I alt	5 990
3. Eksportoverskott (underskott -) (1 - 2)	- 259	- 1 145
B. Renter og stønader		
1. Nettostønader fra utlandet	104	86
2. Nettorenter til utlandet	154	161
3. Rente- og stønadsoverskott (underskott -) (1 - 2)	- 50	- 75
C. Overskott (underskott -) på driftsregnskapet (A 3 + B 3) ..	- 309	- 1 220
II. Kapitalregnskap		
A. Inngang		
Offentlige lån	233	197
Lån (netto) ved skipsimport	43	824
Andre lån 3)	76	236
Annen kjent kapitalinngang netto	15	68
	I alt	367
B. Utgang		
Avdrag på offentlige lån	93	85
Avdrag (netto) på konsolidert gjeld (EPU)	74	39
Avdrag på andre lån 3)	16	143
Lån (netto) ved skipseksport	1	12
	I alt	184
C. Netto kapitalinngang (A - B)	183	1 046
D. Overskott (underskott -) på driftsregnskapet (I C)	- 309	- 1 220
E. Uforklart differanse 4)	215	240
F. Oppgang (nedgang -) i netto valutabeholdningen 5) (C+D+E)..	89	66

1) Tjenestene er regnet netto.

2) Beregnet på grunnlag av Norges Banks tall for netto innkasserte frakter.

3) Inklusive offentlige foretaks lån.

4) Summen av netto kapitalinngang (utgang) og overskott (underskott) på driftsregnskapet skal pr. definisjon være lik oppgangen (nedgangen) i netto valutabeholdningen. Differansen skyldes feil og ufullstendig statistisk materiale.

5) Norges Banks, valutabankenes, rederienes og forsikringsselskapenes netto valutabeholdninger.

Samhandelen med de viktigste land. Mill. kr. Januar-juli 1961

(Forrige månedsmelding ble offentliggjort i SU nr. 33, 1961)

	Innførsel (uten skip)		Utførsel (uten skip)	
	Januar-juli 1960	1961	Januar-juli 1960	1961
Danmark	205,4	214,9	232,0	280,1
Finland	43,3	74,7	52,9	52,5
Sverige	523,3	648,5	384,0	425,9
Belgia, Luxembourg	171,3	182,9	79,8	67,8
Frankrike	164,0	192,4	89,5	118,2
Italia	86,0	100,2	88,7	80,4
Nederland	287,6	291,1	144,3	126,6
Portugal	12,9	15,2	9,7	13,9
Sovjet-Samveldet	87,8	85,9	68,8	65,2
Spania	67,5	53,2	30,2	30,8
Storbritannia og N.-Irland	810,3	892,2	832,4	810,9
Sveits	84,3	111,0	31,1	36,4
Tsjekkoslovakia	40,0	46,3	36,8	32,7
Tyskland, Vest-	839,7	1 017,4	489,2	521,4
Tyskland, Øst-	35,0	34,7	31,8	22,5
Østerrike	37,4	46,0	28,1	25,2
Andre land i Europa	79,4	53,1	81,5	74,3
Europa i alt	3 575,2	4 059,7	2 710,8	2 784,8
<u>Det europeiske frihandelsforbund</u>	1 673,6	1 927,8	1 517,3	1 592,4
<u>Det europeiske fellesmarked</u>	1 548,6	1 784,0	891,5	914,4
<u>Europeiske OEEC-land</u>	3 329,8	3 775,9	2 464,5	2 568,9
Ghana	40,0	23,5	3,6	2,9
Nigeria og br.Kamerun	17,7	4,1	77,0	49,8
Sør-Afrika-Sambandet	15,1	26,7	36,6	25,0
Andre land i Afrika	78,8	83,2	45,3	48,7
Afrika i alt	151,6	137,5	162,5	126,4
China og Mongolske Folkerep. ...	18,6	7,8	11,7	20,2
Filippinene	19,5	8,2	5,7	4,3
India	15,2	14,1	21,8	23,2
Israel	15,7	14,5	5,7	10,3
Japan	26,6	33,6	6,5	5,3
Andre land i Asia	63,0	55,3	71,7	72,6
Asia i alt	158,6	133,5	123,1	135,9
Canada	294,5	310,5	14,0	16,0
Jamaica	45,2	54,3	2,5	4,1
Nederlandsk Vestindia	47,3	11,8	0,8	0,8
U. S. A.	507,2	448,9	251,5	299,7
Andre land i Nord-Amerika	30,2	29,1	27,1	15,3
Nord-Amerika i alt	924,4	854,6	295,9	335,9
Argentina	43,2	35,3	11,0	14,2
Brasil	74,4	73,2	76,5	72,0
Venezuela	53,7	131,1	9,9	8,8
Andre land i Sør-Amerika	15,5	32,9	20,5	17,8
Sør-Amerika i alt	186,8	272,5	117,9	112,8
Austral-Sambandet m. besittelser	15,0	29,6	33,8	33,6
Andre land i Oseania	4,3	5,3	8,7	9,2
Oseania i alt	19,3	34,9	42,5	42,8
I alt	5 015,9	5 492,7	3 452,7	3 538,6 ¹⁾

1) Endringen i tallet fra SU nr. 36 skyldes korreksjon av gruppen bekledningsvarer fra 23,9 mill. kr. til 17,9 mill. kr. Eksporten av disse varer i juli 1961 skal være 2,9 mill. kr.

Ordretilgangen i 2. kvartal 1961 og ordrerreserven pr. 30. juni 1961

(Forrige melding ble offentliggjort i SU nr. 23, 1961)

Statistisk Sentralbyrås indeks over ordretilgangen i jern- og metallindustrien viser at verdien av ordretilgangen i 2. kvartal 1961 var 1 prosent mindre enn i 1. kvartal 1961. Indekstallet var 147 i 2. kvartal og 148 i 1. kvartal (gjennomsnittlig ordretilgang annet halvår 1957 = 100). I tilgangen på eksportordrer var det imidlertid en stigning på vel 11 prosent, mens innenlandske ordrer gikk ned med 8 prosent. Sammenliknet med 2. kvartal 1960 viser indeksen for den totale ordretilgang 11 prosent stigning, en stigning på 15 prosent i ordretilgangen for eksport og 8 prosent stigning i tilgangen på innenlandske ordrer.

Verdien av ordrerreserven ved utgangen av 2. kvartal 1961 var 4 prosent større enn ved utgangen av 1. kvartal 1961. Indekstallene var henholdsvis 140 og 134 (gjennomsnitt for annet halvår 1957 = 100). Stigningen var 7 prosent i ordrerreserven for eksport og knapt 3 prosent for innenlandske ordrer. Sammenliknet med 2. kvartal 1960 var det 3 prosent stigning i den samlede ordre-reserve. Her falt stigningen på reserven av innenlandske ordrer, mens det for eksportordrer var ubetydelig endring.

Indeks over ordretilgang og ordreservert (gjennomsnitt annet halvår 1957 = 100)

	Primær jern- og metallindustri			Annem jern- og metallindustri ¹⁾			Jern- og metallindustri, i alt ¹⁾		
	I alt	Innen-lands	For eksport	I alt	Innen-lands	For eksport	I alt	Innen-lands	For eksport
O r d r e t i l g a n g									
1. kv. 1959	109	106	112	111	108	134	110	107	116
2. kv. "	105	91	115	122	120	128	114	111	118
3. kv. "	170	101	214	107	108	100	138	106	192
4. kv. "	164	143	178	130	131	122	147	135	167
1. kv. 1960	132	108	147	137	130	180	134	123	153
2. kv. "	121	112	127	143	139	171	132	131	136
3. kv. "	104	95	110	119	124	92	112	115	107
4. kv. "	131	128	132	159	156	178	145	147	141
1. kv. 1961	133	115	144	163	171	119	148	153	140
2. kv. "	132	112	145	162	155	204	147	141	156
O r d r e r e s e r v e									
1. kv. 1959	87	89	87	89	88	97	88	88	90
2. kv. "	90	95	88	93	93	89	92	94	88
3. kv. "	137	102	153	94	96	84	109	97	132
4. kv. "	165	119	188	100	99	103	123	103	161
1. kv. 1960	168	113	194	110	107	124	130	108	172
2. kv. "	166	117	190	119	115	141	135	115	175
3. kv. "	159	108	183	121	118	134	134	117	168
4. kv. "	145	106	164	122	117	148	130	115	159
1. kv. 1961	152	108	173	124	121	143	134	118	164
2. kv. "	161	107	187	129	124	150	140	121	176

1) Unntatt skipsbyggerier.

Barnevernsstatistikk 1959.

Barnevernsstatistikken utarbeides årlig på grunnlag av oppgaver fra barnevernsnemndene. I Statistiske meldinger nr. 5, 1957 er det gitt en redegjørelse for opplegget av statistikken.

Etter Barnevernloven skal det være en barnevernsnemnd i hver kommune. Til statistikken for 1959 mangler oppgave fra 17 barnevernsnemnder — 4 byer og 13 herreder — med et folketall pr. 1. januar 1959 på tilsammen 70 620. 1 by og 7 herreder som pr. 1. januar 1960 gikk sammen med andre kommuner, ble fritatt for oppgaveplikt.

Barnevernsnemndenes virksomhet.

I 1959 holdt barnevernsnemndene i alt 1 816 møter og behandlet 11 650 saker (se tabell 1). På 119 møter ble det behandlet saker omtalt i Barnevernlovens § 5, dvs. saker av en slik art at vedkommende herreds- eller byrettsdommer skal tiltre nemnda som medlem.

Tabell 1. Møtevirksomheten i barnevernsnemndene i 1959.

	Kommuner i alt som har svart på spørsmålet	Møter i barnevernsnemndene		Tallet på saker som er behandlet
		I alt	Av dette møter om saker omhandlet i Barnevernl. § 5	
Oslo	1	47	11	1 861
Andre byer	58	372	37	3 695
Industri- og forstadskommuner	71	320	22	2 373
Andre bygder	579	1 077	49	3 721
Hele landet	709	1 816	119	11 650

I 1959 hadde 83,8 prosent av barnevernsnemndene ingen eller færre enn 5 møter, 12,8 prosent hadde fra 5 til 9 møter og 3,4 prosent hadde 10 eller flere møter.

I alt mottok barnevernsnemndene 5 729 meldinger om barn i 1959 (se tabell 2). Flere meldinger om samme sak er regnet som én melding. Enkelte meldinger kan omfatte flere barn. Da også flere meldinger kan gjelde barn som det allerede er satt i verk vernetiltak for, er det ikke noen direkte sammenheng mellom tallet på mottatte meldinger og tallet på barn hvis sak er behandlet av barnevernsnemnda i løpet av året.

Av de mottatte meldinger ble 2 248 henlagt av barnevernsnemndene uten videre forføyning.

Tabell 2. Mottatte meldinger om barn i 1959.

	Mottatte meldinger		
	I alt	Av disse:	
		Henlagt	Under behandling ved årets utgang
Oslo	847	173	65
Andre byer	2 586	1 105	346
Industri- og forstadskommuner	1 005	388	75
Andre bygder	1 291	582	229
Hele landet	5 729	2 248	715

Kommunenes nettoutgifter til barnevern var i 1959 vel 29 mill. kr. De største utgiftspostene er bidrag til barnevernsinstitusjoner og utgifter til forpleining av barn under omsorg (se tabell 3).

Regnet pr. innbygger var utgiftene i Oslo kr. 30,17, i andre byer kr. 12,53, i industri- og forstadskommuner kr. 5,19 og i andre bygder kr. 2,34. For hele landet var utgiftene kr. 8,52

Tabell 3. Kommunenes nettoutgifter til barnevern i 1959.¹ 1000 kr.

	Oslo	Andre byer	Industri- og forstadskommuner	Andre bygder	Hele landet
Nettoutgifter i alt ²	14 049	8 109	3 166	4 021	29 345
Av dette til:					
Administrasjon	496	408	155	186	1 245
Forebyggende åtgjerder	48	118	120	254	540
Forpleining av barn under omsorg	2 959	3 675	1 208	2 103	10010
Ettervern					
Barnevernsinstitusjoner	10 260	3 273	1 115	278	14 926
Refusjon til andre kommuner	209	453	471	1 027	2 160
Andre utgifter og uspesifiserte beløp	77	161	84	142	464

¹ For følgende kommuner refererer oppgaven seg til budsjettåret 1953—59: Oslo, Arendal, Bodin. 1959—60: Drammen, Egersund, Hadsel.

² Hertil kommer kr. 1 174 416 til byggeomkostninger til kommunale og bidrag til private nye daginstitusjoner.

pr. innbygger. Ved disse beregninger har en brukt oppgaver over hjemmehørende folke- mengde pr. 1. januar 1959 i de kommuner som har gitt oppgaver over utgiftene.

Tabell 4. Nemndenes utgifter til barnevernsinstitusjoner i 1959.¹ 1000 kr.

	Oslo	Andre byer	Indu- stri- og for- stads- kom- muner	Andre bygder	Hele landet
Utgifter til barne- vernsinstitusjon.	10 260	3 273	1 115	278	14 926
Kommunenes egne institu- sjoner	7 626	1 587	792	150	10 155
Private institu- sjoner	2 634	1 686	323	128	4 771
Av dette til:					
Barnehjem	2 512	983	476	216	4 187
Kommunenes egne institu- sjoner	2 187	821	444	150	3 602
Private institu- sjoner	325	162	32	66	585
Daghjem	4 506	698	308	—	5 512
Kommunenes egne institu- sjoner	2 728	101	271	—	3 100
Private institu- sjoner	1 778	597	37	—	2 412
Barnehager ²		895	294	59	1 248
Kommunenes egne institu- sjoner ²		187	58	—	245
Private institu- sjoner ²		708	236	59	1 003
Fritidsvirksomhet	742	196	22	3	963
Kommunenes egne institu- sjoner	387	116	8	—	511
Private institu- sjoner	355	80	14	3	452
Barnekolonier	2 500	501	15	—	3 016
Komm. egne institusjoner.	2 324	362	11	—	2 697
Private institu- sjoner	176	139	4	—	319

¹ Se note 1 for tabell for kommunale nettoutgifter.

² Barnehager er tatt med under daghjem.

Fosterbarn anbrakt av private.

Barnevernsnemndene skal føre tilsyn med alle barn anbrakt av private i fosterhjem og barnehjem (Barnevernlovens §§ 30, 32 og 33). Tabell 5 viser tallet på barn anbrakt av private og som nemndene førte tilsyn med pr. 31. desember 1957—1959.

Oppgavene over barn anbrakt av private under tilsyn av barnevernsnemndene bygger på summariske opplysninger i årsmeldingene om barnevernsnemndenes virksomhet. Disse barna er ikke tatt med i de etterfølgende tabeller.

Særlige vernetiltak.

Barn under omsorg.

Pr. 31. desember 1958 hadde barneverns- nemndene omsorgen for i alt 5 176 barn. Ved

Tabell 5. Barn anbrakt av private under tilsyn pr. 31. desember 1957—1959.

	Fosterhjem			Barnehjem			I alt		
	1957	1958	1959	1957	1958	1959	1957	1958	1959
Oslo	48	59	61	33	58	53	81	117	114
Andre byer ..	135	150	143	65	62	66	200	212	209
Industri- og for- stads- kom- muner	184	199	193	31	44	35	215	243	228
Andre bygder	869	913	730	37	52	82	906	965	872
Hele lan- det ...	1236	1321	1187	166	216	236	1402	1537	1423

utgangen av 1959 var tallet steget til 5 229, altså en øking på 53 barn.

Barn hvis sak var under behandling ved ut- gangen av året, tas med i statistikken i det året saken er avgjort. Til statistikken for 1959 fikk en oppgaver for 18 gutter og 16 piker hvis sak var under behandling. Disse barna er ikke tatt med i statistikken for 1959.

Også i 1959 har en fått registrert barn — 18 gutter og 16 piker — som var tatt under omsorg for 1959, men som nemndene tidligere ikke har gitt oppgave for. Av disse 34 barna var pr. 31. desem- ber 1958 5 i fosterhjem, 8 i barnehjem, 2 i obser- vasjonsskole, 13 i spesialskole for barn med tilpas- ningssvanser, 2 i annen spesialskole og 4 i barne- psykiatrisk behandlingshjem.

Tabell 7 viser tallet på barn som ble tatt under omsorg av barnevernsnemndene i 1959, og hvor de først ble anbrakt. Omsorgen ble overtatt for i alt 1 308 barn. For 93 av disse barna — 48 gutter og 45 piker — hadde barnevernsnemndene tidligere satt i verk forebyggende åtgjerder, for 28 av dem tidligere i 1959. Videre er i tabellen tatt med 15 gutter og 12 piker som var under ettervern pr. 1. januar 1959, men som ble tatt under omsorg igjen senere i året. Etter Barnevern-

Tabell 6. Barn under omsorg pr. 31. desember 1955—1959.

	1955	1956	1957	1958	1959
Under omsorg ved årets begynnelse .	4 159	4 682	4 882	5 085	5 176
Tilgang i året ...	1 554	1 334	1 393	1 400	1 308
Avgang i året ...	1 031	1 209	1 251	1 343	1 255
Under omsorg ved årets utgang	4 682 ¹	4 807 ²	5 024 ³	5 142	5 229

¹ Ifølge oppg. mottatt i 1957 skal tallet være 4 882. ² Ifølge oppg. mottatt i 1958 skal tallet være 5085. ³ Ifølge oppg. mottatt i 1959 skal tallet være 5 176.

Tabell 7. Barn kommet under omsorg i 1959.

	Anbrakt i:										I alt
	Fosterhjem	Barnehjem	Lær-linge- og ungdomshjem	Ob- serva- sjons- skole	Verne- skole	Sp- skole for barn med tilp- vansker	Annen- spesial- skole	Barne- psyki- atrisk beh- hjem	Ånds- svake- hjem	Syke- hus	
Gutter:											
Under 1 år	6	175	-	-	-	-	-	-	-	-	181
1- 2 »	12	94	-	-	-	-	-	-	-	-	106
3- 6 »	21	75	-	-	-	-	-	-	-	-	96
7-13 »	78	80	3	10	3	28	5	18	3	4	232
14-17 »	29	6	8	1	15	18	3	9	1	2	92
18-20 »	-	-	¹ 2	-	-	-	-	-	-	-	2
Uoppgitt	-	2	-	-	-	-	-	1	-	-	3
Oslo	30	191	7	9	4	4	2	18	-	2	267
Andre byer	38	143	1	2	6	21	-	3	2	3	219
Bygder	78	93	5	-	8	21	6	7	2	1	226
Hele landet	146	432	13	11	18	46	8	28	4	6	712
Piker:											
Under 1 år	14	163	-	-	-	-	-	-	-	-	177
1- 2 »	7	86	-	-	-	-	-	2	-	-	95
3- 6 »	28	66	-	-	-	-	-	2	-	-	96
7-13 »	61	46	-	1	-	4	1	7	-	2	122
14-17 »	32	3	29	1	5	25	5	-	-	1	101
18-20 »	-	-	-	-	² 2	-	-	-	-	-	2
Uoppgitt	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	3
Oslo	39	174	13	2	4	6	1	8	-	-	247
Andre byer	46	125	9	-	1	10	2	1	-	1	195
Bygder	58	66	8	-	2	13	3	2	-	2	154
Hele landet	143	365	30	2	7	29	6	11	-	3	593
Barn i alt, hele landet	289	797	43	13	25	75	14	39	4	9	1308

¹ Begge var tidligere under ettervern. ² En var tidligere under ettervern, den andre hadde tidligere tilsyn i hjemmet.

Tabell 8. Barn som omsorgen opphørte for i 1959.

	Om- sorgen opp- hørt ved fylte 21 år § 48.1	Omsorgen opphørt før fylte 21 år				Om- sorgen opphørt i alt
		Etter § 48.3		Adop- tert	Andre grunner	
		I alt	Av disse hjem til foreldrene			
Gutter:						
Under 1 år	-	43	43	47	1	91
1- 2 »	-	90	90	9	2	101
3- 6 »	-	64	64	10	7	81
7-13 »	-	104	104	5	4	113
14-17 »	-	175	112	-	14	189
18-20 »	-	52	8	-	5	57
21-23 »	43	-	-	-	-	43
Uoppgitt	-	2	1	-	-	2
Oslo	15	177	168	43	5	240
Andre byer	11	181	146	18	11	221
Bygder ...	17	172	108	10	17	216
Hele landet	43	530	422	71	33	677

Tabell 8 (forts.). Barn som omsorgen opphørte for i 1959.

	Om- sorgen opp- hørt ved fylte 21 år § 48.1	Omsorgen opphørt før fylte 21 år				Om- sorgen opphørt i alt
		Etter § 48.3		Adop- tert	Andre grunner	
		I alt	Av disse hjem til foreldrene			
Piker:						
Under 1 år	-	45	45	48	1	94
1- 2 »	-	76	76	12	2	90
3- 6 »	-	67	67	2	4	73
7-13 »	-	56	56	-	5	61
14-17 »	-	104	58	1	8	113
18-20 »	-	83	29	-	6	89
21-23 »	55	-	-	1	-	56
Uoppgitt	-	2	2	-	-	2
Oslo	12	164	148	32	3	211
Andre byer	30	137	119	21	7	195
Bygder ...	13	132	66	11	16	172
Hele landet	55	433	333	64	26	578

loven har nemndene ikke adgang til å overta omsorgen for barn som har fylt 18 år. Tabell 7 viser at 4 barn i aldersgruppen 18—20 år likevel er tatt under omsorg i 1959. Av disse var 3 barn tidligere under ettervern, og ett barn var under tilsyn i hjemmet.

En del av de barna som var under omsorg i 1959 ble flyttet fra et oppfostringssted til et annet i løpet av året. Tabell 7 viser hvor barna ble plassert første gangen utenfor hjemmet, og tabell 9 viser anbringelsesstedet pr. 31. desember 1959. Flytninger av barna forekommer relativt hyppig. Av de barna som var anbrakt til oppfostring utenfor hjemmet før 1959 eller i 1959, ble 233 barn flyttet én gang og 117 barn 2 ganger i løpet av året.

Tabell 8 viser tallet på barn som er gått ut av barnevernsnemndenes omsorg i 1959. Etter § 48 i Barnevernloven skal et barn som barnevernsnemnda har satt bort til oppfostring, stå under omsorg av nemnda til det har fylt 21 år. Nemndomsorgen skal imidlertid oppheves før fylte 21 år, dersom det ikke lenger er tilstrekkelig grunn for åtgjerdene. I 1959 ble nemndomsorgen opp-

hevet for i alt 1 255 barn, hvorav 1 156 var under 21 år. Av disse siste kom 755 hjem til foreldrene, mens 135 barn ble adoptert. Av de 59 barna under 21 år som omsorgen opphørte for av andre grunner, er 3 døde.

For 25 barn — 9 gutter og 16 piker — ble omsorgen overført fra en barnevernsnemnd til en annen i 1959.

Tabell 9 viser barn under omsorg og hvor de var anbrakt pr. 31. desember 1959. Av de 5 229 barna som da var anbrakt til oppfostring utenfor hjemmet, var 42,3 prosent anbrakt i fosterhjem og 38,5 prosent i barnehjem. Av guttene var 10,4 prosent anbrakt i observasjonsskole, verneskole, spesialscole for barn med tilpasningsvansker og andre barnepsykiatriske behandlingshjem, mens det tilsvarende tall for piker var 6,9 prosent.

Ser en på antall barn under omsorg i alt pr. 31. desember 1959 pr. tusen barn og unge under 18 år pr. samme dato, finner en at i alt 4,3 promille av barna var under barnevernsnemndenes omsorg. Det er relativt flest barn under omsorg i alderen 14—17 år, nemlig 6,6 promille.

Tabell 9. Barn under omsorg pr. 31. desember 1959.

	Anbrakt i:														I alt
	Fosterhjem	Barnehjem	Lærlinge- og ungdomshjem	Tjeneste og lære	Observasjons-skole	Vernescole	Sp-skole for barn med tilp.-vansker	Annen spesial-skole	Barnepsykiatrisk beh.-hjem	Åndssvakehjem	Sykehus	Tbc. sanatorium	Spesialskole for vanføre barn	Annen måte	
Gutter:															
Under 1 år	6	66	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	72
1-2 »	42	121	-	-	-	-	-	-	-	2	2	-	-	-	167
3-6 »	132	229	-	-	-	-	1	-	4	-	1	-	-	-	367
7-13 »	449	439	5	-	21	4	66	51	56	19	9	-	-	-	1 119
14-17 »	397	165	37	28	7	36	70	37	25	10	7	-	2	1	822
18-20 »	132	41	43	29	-	4	4	22	3	3	1	-	1	-	283
21-23 »	7	-	1	1	-	1	-	2	1	-	-	-	-	-	13
Uoppgitt	8	8	1	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	19
Oslo	228	362	50	5	13	11	14	17	50	2	6	2	1	-	761
Andre byer	291	368	16	22	13	13	63	24	21	14	9	1	1	-	856
Bygder	654	339	21	32	2	21	63	72	15	20	4	-	1	1	1 245
Hele landet	1 173	1 069	87	59	28	45	140	113	85	36	19	3	3	1	2 862
Piker:															
Under 1 år	18	57	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	75
1-2 »	36	112	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	149
3-6 »	136	204	-	-	-	-	-	-	1	5	-	2	-	-	348
7-13 »	408	395	-	-	3	3	5	17	14	4	1	1	2	-	853
14-17 »	320	121	62	5	5	15	78	24	3	4	2	-	-	-	639
18-20 »	116	50	38	29	-	15	18	8	1	5	-	-	-	-	280
21-23 »	-	1	-	4	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	6
Uoppgitt	6	6	1	2	-	-	-	1	-	-	-	-	1	-	17
Oslo	216	323	44	2	8	8	19	3	12	4	1	1	1	-	642
Andre byer	247	331	34	11	-	14	29	11	4	6	1	1	1	-	690
Bygder	577	292	23	27	-	12	53	36	4	8	1	1	1	-	1 035
Hele landet	1 040	946	101	40	8	34	101	50	20	18	3	3	3	-	2 367
Barn i alt, hele landet.	2 213	2 015	188	99	36	79	241	163	106	54	22	6	6	1	5 229

Tabell 10 og 11 gir mer spesifiserte opplysninger om barn i spesialskoler for barn med tilpasningsvansker og i verneskoler.

Tabell 10 bygger på oppgaver fra barnevernsnemndene. Da nemndene ikke har omsorgen for barnet i den tiden det er på skolen, kan det være vanskelig for nemndene å gi oppgaver for disse barna. En må derfor regne med at tallene i tabell 10 er noe for lave. Tabell 11 skulle gi korrekte opplysninger.

Tabell 10. Barn i spesialskoler for barn med tilpasningsvansker i 1959.

	Barn i alt			Utskrevet i 1959		Gjenopptatt i 1959
	Pr. 31/12 1958	Opp-tatt ¹ i 1959	I alt	Endelig	På prøve	
Gutter:						
Oslo	23	7	30	4	13	1
Andre byer	66	25	91	11	18	2
Bygder . . .	70	26	96	14	19	-
Hele landet	159	58	217	29	50	3
Piker:						
Oslo	20	7	27	2	6	-
Andre byer	24	17	41	3	8	1
Bygder . . .	52	23	75	9	14	1
Hele landet	96	47	143	14	28	2
Barn i alt, hele landet	255	105	360	43	78	5

¹ Her er også tatt med de barn som var under omsorg tidligere, og som er blitt overført til spesialskoler for barn med tilpasningsvansker. Tallene er derfor ikke jamnførbare med tabell 7 som viser det første anbringsstedet. Gjenopptatte er her bare telt med én gang.

Tabell 11. Barn i verneskoler i 1959.

	Barn i alt			Utskrevet i 1959		Gjenopptatt i 1959
	Pr. 31/12 1958	Opp-tatt ¹ i 1959	I alt	Endelig	På prøve	
Gutter:						
Oslo	13	6	19	4	5	2
Andre byer	13	9	22	5	5	1
Bygder . . .	23	13	36	6	9	-
Hele landet	49	28	77	15	19	3
Piker:						
Oslo	7	6	13	1	5	2
Andre byer	13	6	19	3	3	2
Bygder . . .	21	3	24	1	14	3
Hele landet	41	15	56	5	22	7
Barn i alt, hele landet	90	43	133	20	41	10

¹ Se note til tabell 10. Opptellingen her er foretatt på tilsvarende måte.

Av de 105 barna som er anbrakt i spesialskoler i 1959 er 75 kommet under omsorg i 1959 og anbrakt direkte i slik skole. De øvrige 30 barna var under omsorg tidligere og er i 1959 blitt overført til spesialskole.

Av de 43 barna som er anbrakt i verneskole i 1959 er 25 tatt under omsorg i 1959 og anbrakt direkte i verneskole. De øvrige 18 barna var under omsorg tidligere og er i 1959 blitt overført til verneskole.

Ettervern.

Barnevernlovens § 51.1 bestemmer at for barn som har vært anbrakt i spesialskole, observasjonsskole eller institusjon for særomsorg, skal barnevernsnemndene sørge for betryggende ettervern. § 51.2 sier at også for barn som nemnda har anbrakt i fosterhjem, barnehjem, ungdoms- og lærlingehjem o. l. skal barnevernsnemnda ved utskrivningen oppnevne tilsynsverger når den etter samråd med oppfostreren eller styreren for vedkommende hjem finner det påkrevet. Barnet kan stå under ettervern til fylte

Tabell 12. Barn under ettervern i 1959.

	Barn under ettervern pr. 31/12 1958	Barn kommet under ettervern i 1959			Ettervern opphørt i 1959	Barn under ettervern pr. 31/12 1959
		I alt	Etter § 51.1	Etter § 51.2		
Gutter:						
Under 1 år	1	-	-	-	-	-
1-2 »	2	-	-	-	2	1
3-6 »	18	4	-	4	3	11
7-13 »	51	18	8	10	5	56
14-17 »	126	66	57	9	23	134
18-20 »	125	10	7	3	20	125
21-23 »	31	4	1	3	27	49
Uppgitt .	2	1	1	-	2	1
Oslo	134	36	29	7	30	140
Andre byer	99	37	20	17	21	115
Bygder . . .	123	30	25	5	31	122
Hele landet	356	103	74	29	82	377
Piker:						
Under 1 år	1	-	-	-	-	-
1-2 »	6	1	-	1	1	5
3-6 »	11	5	-	5	3	14
7-13 »	38	12	2	10	7	40
14-17 »	63	34	23	11	11	57
18-20 »	95	25	22	3	13	105
21-23 »	49	4	1	3	34	54
Uppgitt .	2	-	-	-	1	1
Oslo	120	35	23	12	36	119
Andre byer	71	19	8	11	15	75
Bygder . . .	74	27	17	10	19	82
Hele landet	265	81	48	33	70	276
Barn i alt, hele landet	¹ 621	184	122	62	152	653

¹ Inkl. 8 gutter og 5 piker som først ble registrert i statistikken for 1959.

23 år. I forbindelse med ettervernet kan nemnda yte økonomisk stønad i penger, naturalier og tjenester av midler som kommunestyret har bevilget. I 1959 kom 184 barn under ettervern (se tabell 12), mens ettervernet opphørte for 152 barn. Ved utgangen av 1959 var i alt 653 barn under ettervern, altså 32 flere enn året før.

Forebyggende åtgjerder.

Barnevernlovens § 18 gir bestemmelser om hvilke forebyggende åtgjerder barnevernsnemnda kan sette i verk mens barnet er i hjemmet. Av de forebyggende åtgjerder er det tilsyn i hjemmet og økonomisk stønad som oftest blir nyttet. Statistikken for 1958 viser at det pr. 31. desember 1958 var 1 803 barn med tilsyn og/eller som fikk økonomisk stønad. I tillegg kommer 3 barn som først er blitt registrert i 1959. I 1959 ble forebyggende åtgjerder satt i verk for 727 barn (se tabell 13). I 1959 opphørte tilsynet og/eller den økonomiske stønad for 584 barn slik at det ved utgangen av året var 1 888 barn som fikk slik form for støtte (se tabell 14).

Barn som det er truffet særlige vernetiltak for i 1959.

I 1959 satte barnevernsnemndene i verk særlige vernetiltak for 1 915 barn — 1 098 gutter og 817 piker — som nemndene ikke tidligere hadde

hatt kontakt med, eller hvis sak var under behandling ved årsskiftet 1958—59. 1 216 barn — 663 gutter og 553 piker — ble tatt under omsorg, og for 699 barn — 435 gutter og 264 piker — ble det satt i verk forebyggende åtgjerder. For 28 barn — 14 gutter og 14 piker — ble det først satt i verk forebyggende åtgjerder, men senere i 1959 fant nemndene det likevel nødvendig å ta barna under omsorg.

For 1 466 av de barna som det er fattet særlige vernetiltak for i 1959, er det gitt opplysning om hvem som brakte forholdet inn for nemnda.

For 35,4 prosent av barna var det foreldrene som hadde henvendt seg til barnevernsnemnda, 11,9 prosent av barna er meldt til nemnda av politiet, 6,2 prosent er meldt av barnevernsfunksjonær, og for 10,8 prosent er det lege eller helserådet som har tatt saken opp med nemnda (se tabell 15). Ellers har forholdet vært meldt av skole, naboer m. v.

Fordelingen av barna etter hvem som har meldt forholdet, er forskjellig i Oslo, andre byer og bygder. I Oslo har foreldrene brakt forholdet inn for nemnda for 46,7 prosent av barna, i andre byer for 35,2 prosent og i bygdene for 24,8 prosent. I Oslo er forholdet meldt av politiet for 6,9 prosent av barna, mens de tilsvarende prosenttall for andre byer og bygder er henholdsvis 18,5 og 12,3. I Oslo forekommer det nesten ikke at saken

Tabell 13. Forebyggende åtgjerder satt i verk i 1959.

	Hjemmet satt under tilsyn § 18 a	Hjemmet satt under tilsyn, økonomisk stønad § 18 a og b	Hjemmet satt under tilsyn, barnet satt i skole eller lære og/eller sørgt for beh. eller pleie § 18 ad, ac, ae	Økono- misk stønad § 18 b	Hjemmet satt under tilsyn, økonomisk stønad, satt i lære § 18 abd	Økono- misk stønad, satt i lære eller sørgt for beh. eller pleie § 18 bc, bd, be	Barnet satt i barne- hage, daghjem e. l. § 18 c	Barnet satt i skole eller lære § 18 d	Sørgt for beh. eller pleie § 18 e	I alt
Gutter:										
Under 1 år	9	2	1	1	—	—	—	—	—	13
1-2 »	14	6	1	6	—	—	2	—	1	30
3-6 »	27	12	6	9	—	3	2	—	4	63
7-13 »	116	21	6	25	—	6	3	4	9	190
14-17 »	86	2	2	13	1	5	1	16	3	129
Uoppgitt	6	—	—	16	—	—	1	—	1	24
Oslo	71	5	1	12	—	—	—	—	4	93
Andre byer	65	6	3	16	1	3	1	2	4	101
Bygder	122	32	12	42	—	11	8	18	10	255
Hele landet	258	43	16	70	1	14	9	20	18	449
Piker:										
Under 1 år	4	3	—	4	—	—	1	—	1	13
1-2 »	11	5	2	7	—	1	1	—	—	27
3-6 »	23	8	7	12	—	5	3	—	—	58
7-13 »	41	13	1	22	—	3	2	—	3	85
14-17 »	54	4	1	13	—	3	1	4	4	84
Uoppgitt	—	—	—	11	—	—	—	—	—	11
Oslo	37	3	—	16	—	—	—	—	1	57
Andre byer	24	1	2	12	—	6	1	—	1	47
Bygder	72	29	9	41	—	6	7	4	6	174
Hele landet	133	33	11	69	—	12	8	4	8	278
Barn i alt, hele landet	391	76	27	139	1	26	17	24	26	727

Tabell 14. Barn under tilsyn og med økonomisk stønad pr. 31. desember 1959.

	Hjemmet satt under tilsyn § 18 a	Økonomisk stønad § 18 b	Hjemmet satt under tils. og økonom. stønad § 18a og b	I alt
Gutter:				
Under 1 år	5	—	1	6
1-2 »	28	3	12	43
3-6 »	97	26	37	160
7-13 »	267	64	87	418
14-17 »	339	32	49	420
18-20 »	62	1	3	66
Uoppgitt	17	7	14	38
Oslo	187	18	7	212
Andre byer	197	19	19	235
Bygder	431	96	177	704
Hele landet	815	133	203	1 151
Piker:				
Under 1 år	4	—	1	5
1-2 »	18	5	3	26
3-6 »	84	26	36	146
7-13 »	158	63	73	294
14-17 »	138	34	33	205
18-20 »	28	1	10	39
Uoppgitt	3	7	12	22
Oslo	114	17	3	134
Andre byer	58	21	14	93
Bygder	261	98	151	510
Hele landet	433	136	168	737
Barn i alt, hele landet	1 248	269	371	1 888

er tatt opp av en barnevernsfunksjonær, mens dette gjelder 10,5 prosent av barna i bygdene.

§ 16 i Barnevernloven trekker opp rammen for nemndenes adgang til å gripe inn til vern om det enkelte barn. De forhold som gir grunnlag for vernetiltak er følgende:

- når barnet blir slik behandlet eller lever under slike forhold at dets helse (fysisk—psykisk) eller utvikling utsettes for skade eller alvorlig fare,
- når barnet ved lovovertridelser eller annen adferd viser så dårlig tilpasning til omgivelsene eller samfunnet at særlige åtgjerder finnes påkrevd,
- når barnet er uten forsørger eller foreldrene ikke er i stand til å forsørge det på forsvarlig måte, og det heller ikke på annen måte blir sørget forsvarlig for det,
- når barnet er sykt eller lider av kroppslyte, nedsatte åndsevner eller andre mangler, og de nødvendige åtgjerder ikke er tatt for å gi det den pleie eller behandling det har behov for, og som det etter forholdene er mulig å gi det.

Tabell 16 viser barna fordelt etter årsakene til nemndas vernetiltak etter § 16. Årsakene er oppgitt for 1 276 av de 1 915 barna. For 70,9 prosent av barna som årsaksforholdet er oppgitt for, skyldtes vernetiltakene forholdene i hjemmet, for 25,9 prosent var vernetiltakene satt i verk

på grunn av barnas adferd, og for 3,2 prosent ble det fattet vernetiltak både på grunn av barnas adferd og forholdene i hjemmet. Barnevernsnemndene har fattet vernetiltak for 377 barn etter lovens § 16 b — forhold som skyldes barnets adferd — og 16 b kombinert med andre punkter i § 16. For 233 gutter og 109 piker har en mer spesifiserte opplysninger om barnets adferd.

Blant guttene er tyveri den langt viktigste årsaken til at nemndene har måttet gripe inn. For pikenes vedkommende var uvanlig seksuell adferd, tyveri og skulking fra skole og arbeidsplass de viktigste årsakene.

Av de barna som nemndene fattet vernetiltak for hadde 178 eller 9,3 prosent fysisk eller psykisk lyte (tabell 17).

Tabell 18 viser hvem som hadde omsorgen for de barna nemnda traff særlige vernetiltak for i 1959.

For 1 578 barn som det ble truffet særlige vernetiltak for, har en opplysninger om foreldrenes sivilstand (se tabell 19). Vel 50 prosent av disse barna levde sammen med bare den ene av foreldrene. Om lag 18 prosent av barna kom fra hjem hvor foreldrene var skilt eller separert.

I alminnelighet vil det være tilstrekkelig at barnevernsnemnda overtar omsorgen for barnet uten å frata foreldrene foreldremyndigheten. Forholdet kan imidlertid være slik at barnevernsnemnda finner grunn til å frata foreldrene befattning med og myndigheten over barnet. Barnevernsnemnda kan etter Barnevernlovens § 20.1 beslutte at foreldremyndigheten skal fratras foreldrene. Vedkommende by- eller herredsrettsdommer må tiltre nemnda som medlem ved behandlingen av slike saker. Det er i alt 1 216 nye barn som er kommet under barnevernsnemndas omsorg i 1959, og som tidligere ikke har vært under vernetiltak. I de langt fleste tilfelle har foreldrene gitt samtykke til offentlig omsorg, og foreldrene til 5 barn — 4 gutter og 1 pike — er blitt fratatt foreldremyndigheten. For 13 barn har foreldrene nektet samtykke i offentlig omsorg. Disse barna er likevel tatt under omsorg, men foreldrene er ikke fratatt foreldremyndigheten.

Tabell 17. Barn som det er truffet særlige vernetiltak for i 1959. Barn med handikap.

	Gutter	Piker	I alt
Barn i alt	1 098	817	1 915
Av disse med handikap	117	61	178
Dårlig syn	3	5	8
Døv	2	—	2
Talehemmet	3	—	3
Psykisk påfallende	30	21	51
Åndssvak	7	8	15
Øyveik	30	14	44
Vanfør	5	—	5
Annen lyte	30	10	40
Langvarig sykdom	7	3	10

Tabell 15. Barn som det er truffet særlige vernetiltak for i 1959, fordelt etter hvem som har meldt forholdet.

Meldt av	Gutter				Piker				I alt
	Oslo	Andre byer	Bygder	Hele landet	Oslo	Andre byer	Bygder	Hele landet	
Foreldre	127	67	77	271	122	64	62	248	519
Skolen	14	9	21	44	8	5	7	20	64
Forsorgsstyret	3	4	18	25	4	1	3	8	33
Politiet	33	52	58	143	4	17	11	32	175
Helserådet	48	3	5	56	39	7	6	52	108
Lege	13	4	11	28	10	4	8	22	50
Barnevernsfunksjonær	12	6	26	44	10	4	33	47	91
Barnehjem	—	1	1	2	—	—	5	5	7
Fosterhjem	14	1	7	22	10	5	5	20	42
Naboer	4	4	17	25	1	1	13	15	40
Andre	14	22	34	70	23	25	26	74	144
Politiet og skolen	1	15	14	30	1	3	3	7	37
Andre kombinasjoner av ovennevnte grupper	6	30	45	81	12	18	45	75	156
Uoppgitt	48	82	127	257	33	73	86	192	449
I alt	337	300	461	1 098	277	227	313	817	1 915

Tabell 16. Barn som det er truffet særlige vernetiltak for i 1959, fordelt etter årsaken til nemndas inngripen.

	Barnet levde under skadelige forhold § 16 a	Barnet levde under skadelige forhold, manglet forsørger og hadde tilpasningsvansker § 16abc, ab	Barnet levde under skadelige forhold, manglet forsørger og/eller hadde fysisk eller psykisk lyte § 16ac, ad	Barnet hadde tilpasningsvansker § 16b	Barnet hadde tilpasningsvansker, manglet forsørger § 16bc, bd, bcd	Barnet manglet forsørger § 16 c	Barnet manglet forsørger og hadde fysisk eller psykisk lyte § 16d, cd	Årsak uoppgitt	Barn i alt
Gutter:									
Under 1 år	16	—	3	—	—	130	1	43	193
1-2 »	14	—	4	—	—	47	1	66	132
3-6 »	34	2	—	1	—	54	7	58	156
7-13 »	36	14	10	116	6	68	13	125	388
14-17 »	4	5	2	106	1	23	4	57	202
Uoppgitt	1	—	1	—	2	6	—	17	27
Oslo	17	4	—	49	—	188	7	72	337
Andre byer	25	5	2	80	2	55	1	130	300
Bygder	63	12	18	94	7	85	18	164	461
Hele landet	105	21	20	223	9	328	26	366	1 098
Piker:									
Under 1 år	8	—	2	—	—	131	1	48	190
1-2 »	19	—	1	—	—	54	2	42	118
3-6 »	29	—	9	—	—	58	1	51	148
7-13 »	27	3	8	15	3	44	8	76	184
14-17 »	8	6	—	88	3	12	—	46	163
Uoppgitt	1	—	—	—	—	3	—	10	14
Oslo	13	2	—	27	5	165	5	60	277
Andre byer	22	1	4	35	—	66	1	93	227
Bygder	57	6	16	41	1	71	6	115	313
Hele landet	92	9	20	103	6	302	12	273	817
Barn i alt, hele landet	197	30	40	326	15	630	38	639	1 915

Tabell 18. Barn som det er truffet særlige verniltak for i 1959, fordelt etter hvem som hadde omsorgen for barnet på det tidspunktet da barnevernsnemnda grep inn.

	Barn kommet under omsorg		Barn som det er truffet forebyggende åtgjerder for		Barn i alt	Gutter	Piker
	Gutter	Piker	Gutter ¹	Piker ¹			
Foreldre	273	204	213	128	818	486	332
Moren	251	214	109	59	633	360	273
Faren	31	19	25	20	95	56	39
Fosterforeldre i alt	14	17	2	2	35	16	19
Besteforeldre	11	13	2	1	27	13	14
Andre nære slektninger	3	2	—	1	6	3	3
Andre	—	2	—	—	2	—	2
Uoppgitt	94	99	86	55	334	180	154
I alt	663	553	435	264	1 915	1 098	817

¹ Til dette kommer 14 gutter og 14 piker som senere i 1959 er kommet under omsorg og som er tatt med i tallene på barn under omsorg.

Tabell 19. Barn som det er truffet særlige verniltak for i 1959, fordelt etter foreldrenes sivilstand.

	Foreldrenes sivilstand i de tilfelle begge eller den ene av foreldrene hadde (har) omsorgen			Foreldrenes sivilstand i de tilfelle fosterforeldre eller institusjon hadde (har) omsorgen		
	Gutter	Piker	I alt	Gutter	Piker	I alt
Foreldrene gift	458	314	772	—	—	—
Foreldrene gift, men faren forlatt hjemmet	5	1	6	—	—	—
Foreldrene gift, men moren forlatt hjemmet	5	5	10	—	—	—
Foreldrene skilt eller separert	168	106	274	6	9	15
Moren enke	35	21	56	—	1	1
Faren enkemann	40	25	65	1	3	4
Den av foreldrene som hadde omsorgen gift med en annen enn barnets mor/far	48	29	77	3	4	7
Moren ugift	138	138	276	3	—	3
Begge foreldrene døde	6	4	10	2	—	2
I alt	903	643	1 546	15	17	32

Tillegg til de internasjonale månedstabeller i Statistisk månedshefte nr. 8, 1961

Tallene er mottatt i tiden 6/9 - 12/9 1961 og er foreløpige. De vil eventuelt bli korrigert i Statistisk månedshefte. Der vil man også finne nærmere forklaringer til tallene og alle korreksjoner av eldre tall.

Tall i parentes gjelder måneden (kvartalet, uken) før.

D a n m a r k (tabell 72)

Produksjonsindeks

b. Animalsk jordbruksproduksjon	Kol. B b	Juni	139	(128)
Detaljomsetningsindeks	" C	Mai	149	(139)
		Juni	152	
Bytteforhold	" F	1.kv.	107	(107)

S v e r i g e (tabell 73)

Arbeidsløyse	" A	August	9,9	(7,5)
Produksjonsindeks, industri	" B	Juni	137	(137)
Volum av utenrikshandelen				
a. Innførsel	" D a	2.kv.	177	(181)
b. Utførsel	" D b	2.kv.	130	(163)
Bytteforhold	" E	1.kv.	102	(102)
		2.kv.	102	
Engrosprisindeks	" G	Mai	112	(112)
		Juni	113	
		Juli	112	

S t o r b r i t a n n i a (tabell 74)

Produksjon

b. Stålproduksjon	" C b	Mai	2368	(1917)
Bytteforhold	" G	Juli	116	(114)
Reuters råvareindeks, uketall		4/9-8/9	84	(84)

F r a n k r i k e (tabell 75)

Arbeidsløyse	" A	Juli	88	(93)
Verdi av utenrikshandelen				
a. Innførsel	" C a	Juni	2994	(2837)
b. Utførsel	" C b	Juni	3159	(3055)
Øyeblikkelig rente på statsobligasjoner.	" E	Juli	5,04	(5,02)
Engrosprisindeks	" F	Juli	131	(129)

V e s t - T y s k l a n d (tabell 76)

Arbeidsløyse	" B	August	98	(93)
Volum av utenrikshandelen				
a. Innførsel	" F a	Juli	320	(319R)
b. Utførsel	" F b	Juli	267	(282)
Bytteforhold	" G	Juli	119	(117)

B e l g i a (tabell 77)

Arbeidsløyse	" A	Juli	72,1	(77,6)
Produksjonsindeks, industri	" B	Mars	144	(125)
		April	130	
Engrosprisindeks	" F	Juli	102	(102)
Levekostnadsindeks	" G	Juli	111	(111)

S a m b a n d s s t a t e n e (tabell 78)

Moodys råvareindeks, uketall		4/9-8/9	92	(91)
------------------------------------	--	---------	----	------